

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

Előfizetni az év folydán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: KÖRÖSI-NAGY-ÚTCA, 7. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 184. SZ.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetésekül árlengedése adatik.

Bélyegjaj minden bejtatásért 30 kr.

Még egyszer Július 3-ika.

Hogy mekkora dolgot mivelünk e napon, s milyen fényes volt diadalunk, hirdeti a szenvedélyekre appelláló antisemita had hirhédre vezére.

A ki kételkedik, olvassa el undoksággal teljes közlönyök legutóbbi számát.

A halálra sebzett fenevad nem ordíthat fájdalommal fel, mint ezt a törpe lázadóvezérke cselekszi, midőn a „Testvériség” f. hó 6-án megjelent számában a féket nem ismerő dühöngés pökdösti vele azokat az ocsmány-ságokat, melyeket a magyar nép Verhovay előtt újságolapokban nem olvasott soha, s ha a lassan, de biztosan működő törvény szigora megsemmisíti nem sokára őt és semmiházi követőit, talán nem is fog olvasni többé soha.

De hát ugyan mi is történt csak július 3-án?

Harcz folyt, egy ütközet, a melyben társadalunkat fenyegető veszélyes iránynyal küzdött meg a kecskeméti intelligencia, és pedig olyan körülmények között, melyben határozott fellépése egy országnak mutatott irányt, mikép kell a társadalom ártalmas elenségeivel szemben pártkülönbség nélkül állást foglalni.

Igen is, a kecskeméti intelligencia felismerve a helyzetet, hogy itt a nyers tömeg uszítottak az összes értelmiség és józan középsztály ellen, s hogy ez az uszítás előbb-utóbb az összes értelmiség, vagyon és tisztesség elleni harcra fajult volna; eltűntette a pártok közötti különbséget, s a maga és az őt még mindig híven követő nép jobb részével szembeállott a nekivadult szenvedélyvel küzdő sötét áramlatnak rendbontó elemeivel.

Letette a pártok közötti különbséget, s ezzel beigazolta ország-világ előtt, hogy a civilizált világ itélőszéke elé hurcolt Kecskeméti városban

a felvilágosodás és rendpártja nemcsak létezik, de többségben is van, s ama túlsúlyal, melyet számbeli, erkölcsi, és anyagi fölényében bír, csak akarnia kell a demokraczia létfeltételét, a jogegyenlőséget fenyegető ellenséget biztos leverheti.

A harc, melyet vívott, nem volt elkeseredés nélküli.

A magyar alkotmányalap gondolatát védelmezte, s ezen elkeseredetten vívott harcban, magatartásával utat mutatott az ország más megméltelyezett vidékeinek is, hogy kell nekimenni a vad szenvedélyvel dulakodó antisemitizmusnak.

Jutalma fényes diadal volt.

Annál fényesebb, mert nyilvánvaló volt, hogy itt már nemcsak az antisemitizmussal küzdött, hanem a reakcióval szövetkező ultramontanizmussal is.

Igen is, nem habozunk kimondani, hogy itt az ultramontanizmus ütögette fejét. A fajok békéjét, a vallás és lelkiismeret szabadságát ez fenyegette meg.

De kéri valaki, — mikor a magyar főpapság legnagyobb része, a művelt alapság majdnem kivétel nélkül, tántoríthatlan híve a szabadelvű eszméknek, s valamennyi ezen szálók alatt híven szolgálja a hazát, mikor a helybeli anyaegyház tiszteletreméltó főpapijában előttük van a legfényesebb példa, hogyan kell magát a szeretet vallása papjának tartani, — kérdezzük mi is, hogy merte magát az itteni szerzetes házak tagjainak jelentékeny része, a szenvedély, szeretetlenség, fanatizmus és gyűlölet táborába ragadtatni?

Hogy mertek izgatni, nyílt helyeken — mint mondják korcsmákban is — korteskedni, s a kereszténység szent nevében a gyűlöletet predikálni, s ha ezeket nem tevők is, példájokkal az antisemitizmus létjogosultsága elleni kétélyeket olatgatni.

„Mert férfiak vagyunk, s azt akarjuk megmutatni a világnak, hogy van véleményünk, s ezt szabadon hirdetni is merjük“.

Szép dolog, nagyon szép!

Csakhogy nekünk úgy tűnik fel, mikép a férfiaság jobban meglátszott volna ezeken az urakon az antisemitizmus divatos áramlatával szemben, s valóban a nevétségig menő naivitás kell hozzá, hogy azok az urak beszéljenek a férfiakarat erejéről, kik az obedientia fogadalmával a szabadakarat nyilvánulására előre is békót vetettek.

Ignotos fallit, notis est derisui.

Azért cselekedtek, mert azon hitben éltek, mikép az intelligencia nagy része velük tart, s úgy voltak meggyőződve, hogy a tömeg nyers erejével ez az értelmiség mérközni nem fog, s ha a harczból az antisemitizmus győztesen bontakozik ki, az ultramontanizmus papi fejedelméi részéről a megfelelő jutalom nem fog elmaradni.

Csalatkoztak szerencsére.

Értésükre adtuk, hogy Kecskeméten az értelmiség, a tisztés középsztály az úr, itt ez szab törvényt, ez kormányoz, ez csinálja a város történetét.

Ők a jövevények, a „mutatio“ kenyszerével akkor is kiszakíthatatlan társadalunk testéből kérélhetlenül, ha az értelmiséggel együtt érezve hasznos tagjai a társadalomnak.

Hátha a város, a benne telepedett vallásfelekezeti békéje, a közrend követeli, hogy kiszakíttassanak?

A pártszendély, a gyűlölet, elfogultság teszi egyedül érthetővé a szerzetesek magatartását, s ez itt valóban a legmegfoghatatlanabb, mert ha tekintjük azt a tisztelet, szeretetet, ragaszkodást, melylyel a város népe hozzájuk valláskülönbség nélkül csatlakozott, bizony Kecskeméti rúthálalanságot meg nem érdemelte.

De pihenőre van szükség a választások izgalmai után.

Megvittuk a harczot, lépünk nyugalomra, s a mint a keblünket elárasztott keserűségtől szabadultunk, állítsuk helyre a békét városunkban.

A választás hevében, s annak izgalmai közvetlen hatása alatt sok szabad, — legyen minden megbocsátva.

Mi részünkről nem kívánjuk fokozni a szenvedélyeket, sőt azon leszünk, hogy a pártszendély magasra szított lángjai leohadjanak.

Ha a békét és jógyetértést sikerülend helyreállítani: az intelligencia szép kezdeményezése, melylyel a rend barátait arra tanította, hogy közös ellenség ellen csak közösen vívhatják sikerrel a harczot, a legszebb befejezést nyerendi.

Pihenőre van szükségünk.

Szendély, fanatizmus, gyűlölet pokolba veletek.

Szedjük fel a harczban elesetteket, takarítsuk el közösen a romokat, — s hassunk oda, hogy a szenvedélyek vad kicsapongásával importált antisemitizmusnak nyoma se maradjon közöttünk.

Boódor Sándor.

Aratási kilátások.

Szakközölyök írják, hogy hazánk gabonakivitel jelentősége egyre csökken, s ennek legközelebbi okai az hozzák fel, hogy mezőgazdaságunk nincs összekötötésben megfelelő iparágakkal, miből kifolyólag a szomszédos és azon országok, melyek a magyar gabna eddigi piacául szolgáltak, oly magas védőmakkal veték magukat körül, a melyek mellett a mi nyerterményeink exportálása maholnap nem lesz eszközölhető.

Ezen átalános jelzett baj ellen védelmet csak az ipar fejlesztése és új iparágak, új keresetmódok meghonosítása nyújthat. Oda kell azért törekednünk, hogy az ipar minden módon, a lehető gyorsasággal fejlesszessék, különben a gazdaközönségre a nemserzetem napok hosszú sora következke be, mit elszívni annál nehezebb, mert megszoktuk már a termények árnylag gyors és meglehetősen áralon való értékesítését.

TÁRCZA

Voltak nekem is már...

— Egy imádkozó hölgy albumába. —

Voltak nekem is már, voltak szép álmaim;
Fényesek, mint csillag, az ég határain!
Lankadatlan szótem éjjen és napon át
Ifjú képzelmem tündéri vászonát.

Szótem, szótem... mig a fonál el nem szakadt
A nehézhöz, az igaz való alatt.
Mert, hogy találkozzunk, bár egy röpke percze:
Üdvöm, boldogságom lett örökre vestve.

Ott... ott, az istenek ozipalancsornakában,
Angyal-arcokat előzőt láttam.
A szent falak között titkos felhőmály állt:
Üdvözület, téged, a fény el nem került.

...Majdnem földig omló, sötét éjjalakkal,
Rózsaszínű, égő ajkadon sóhajjal:
Gyönyör volt rád nézni! A lekem reszkettett,
Mint, ha szellő éri a rózsalevelet.

Merengve néztelek hosszasan... csendesen;
Rajtad felejtettem én mind a két szemem!
Megtűnt számomra a tündér, bájos Szezem
Hogy fájdalmamon a sors kacagjon aztán...

Oh szőlő, oh mondó: miért nem jelelted utad,
Melyen a fájó szív közelebbe juthat?
Vagy miért nem jőz most, mint akkor, imázní?
Hisz' ajkadon minden imává fog válni!

Oh jer! talán nem is földi anya lánya:
Hozz vigaszt!... érted ég szivemnek hő vágya.
Mert áldozni kész a szív mindig, ha repes:
Áldozatjához csak tápot, erőt keres.

Oh jer! s imét lesznek, lesznek szép álmaim;
Fényesek, mint csillag, az ég határain!
S lankadatlan szótem éjjen és napon át
Ifjú képzelmem tündéri vászonát.

Kapás Lajos.

Frankenburg Adolf temetése.

Lenyomat a „Nemzet” 665. számából.
187.

Az irodalom veterán munkását f. hó 7-én temették el a kerepesi úti temetőben. A koporsót Eggenbergből egyenesen a temető halottas házába szállították s a temetés innen ment végbe. Ide zarándokolt Frankenburgnak a végítzsésséget megadandó az irodalom és tudomány számos jelese s az elhunyt tisztelet, kik közül ott voltak: Pauler Tivadar igazságügyminiszter, Osztrovsky József curiai bíró, Jókai Mór, Paulay Ede, Vadnai Károly, Királyi Pál, Urváry Lajos, Ballagi Mór, Pesty Frigyes, Dárday Sándor, Komócsy József, Bogisich Mihály, Kvassey Ede s még — különösen a fiatalabb írói nemzedékből — igen számosan.

A ravatal, koszorúkkal elborítva, a temető halottas házában volt felállítva. Ott ment végbe az egyszerű gyászszertartás is, melynek végeztével Paulay Ede, a nemzeti színház igazgatója, az irók és művészek társasága nevében a következő beszédet mondotta:

„Több mint ötven éven át volt fáradhatlan munkása nemzeti irodalmunknak, az a ki pihenő térére, előttünk nyugszik e szűk koporsóban itt! Ötven év! s mindenikben mily változatossága a munkálkodásnak, mily gazdagsága az eszméknek, mily áradása a

kedélynek. Azt kellett hinnünk, hogy az ér, a melyből annyi gondolat fakadt, kifogyhatatlan! és ime, a kérélhetlen halál a dűszagdag ér folyását is megakasztotta, kiszáraitotta! Frankenburg Adolf irodalmi működésének, irói értékének, társadalmi hatásának méltánylására nem a fájdalom e perze való. Most csak bánatunk könnyével adóhatunk emlékének! De ha mellőzöm is minden kiváló tulajdonait: lehetetlen meg nem emlékezem életének azon buzdító hatásáról, melylyel a fiatal irók és művészi nemzedékeket hosszú pályáján keresztül folyvást serkentette. E hatás alatt vállaltotta a Petőfi-társaság a veterán író tiszteletbeli tagjává és gyászolja most benne egyik leghívebb társát és barátját. A nemzeti színház is halásan emlékezik vissza alapítás első éveire, midőn boldogult barátunk hű buzdító, hol tanító bírálaival egyengette az új műintézet göröngyös útait! — Az irók és művészek társasága tiszteletének és elismerésének kegyeletes koszorúját helyezte el a nagy érdemű iró koporsóján, melytől azon vigasztaló tudattal válhatunk meg, hogy oly életet, minő itt pihenő barátunké volt, a halál nem semmisíthet meg, feltör az a sir mélyéből, mondván:

„Kárpítja alól a kők reményességnek
A testvér csillagok mosolygva éneknek,
Bíztaván, hogy mennyből szállt belem a lélek,
S ha elvész is a test, jobb részemmel élek!”

Az ő szelleme valóban élni fog közöttünk, s csak hamvadó porától búcsúzunk, azt kívánva, hogy legyen neki könnyű a föld!”

A koporsót ezután fötették a hat fekete ló által vont gyászkoesira s megindult a menet

a sirhoz. Az elhunyt özvegye (Vadnai járás) s a gyászoló közönség gyalog követte a koporsót.

A sirnál előbb a sirásó mondta el egyszerű imáját, aztán Vadnai Károly búcsúztatta el a boldogulót, az akadémia és Kisfaludy-társaság nevében, a következő beszéddel:

„Elköltözött öreg barátunk! Bánattól, részvétől mélyen meghatva veszuksz körül sírodát s mielőtt az örök nyugalomnak és a kérélhetetlen enyészetnek átadnók hamvait, és hamvakat, melyek a mi könnyező szemünkben egy hosszú, munkás, hazafias élet nagy érdemeitl fénylenek: megállítunk még pár percze a földi pályá és legutolsó pontjánál, hogy búcsút vegyünk tőled, bárha — fájdalom — nem halod már a mi szavainkat, nem látod már a mi könnyeinket! De saigó szívünknek esik jól, hogy legalább szólhatunk még hozzád egyszerű, utolsó! Sokak nevében hangzik sírod szélénél ez utolsó szózat! Búcsúzom tőled az akadémia megbízásából, mint a melynek harminczkilenc esztendőn át érdemekben, sokféle munkáságban diszót tagja voltál, s már előbb is, kora fiatalaságodban, egyik buzgó tisztviselője. Búcsúzom a Kisfaludy-társaság nevében, melynek tizenhét év óta legbuzgóbb tagjai, leggyakoribb fölolvásói közé tartoztál. Búcsúzom a szépirodalom nevében, melynek te szellemes tollad és szerkesztői becvagyás által már negyven évvel ezelőtt diszt és virágzást szerezni nagy sikerrel törekedtél. S búcsúzom tisztelő s mind ana barátid nevében, kik benned ösztönt ragaszkodó szívet, tapasztalt, tanácsadó mentort és buz-

Midőn azonban a magyar gazdaközön-
ságot fenyegető ezen nagy bajt jelezni kíván-
tuk, nem lehetett ezünknek, hogy a baj elhá-
ritására szolgáló eljárás apróbb részleteinek
fejtegetéseibe bocsátkozunk.

Ez más faktorok kötelessége.
E helyett tekintünk körül, s a gond-
sán összeszedett adatok nyomán, nyissunk
némi kilyást a folyó aratás eredményére.

Mit látunk?
Látjuk, hogy a legszabálytalanabb idő-
járás után is, — a mint rendes viszonyok
között szokás, — aratásunk Péter-Pál napján
megkezdődött, hogy tehát az aratási munká-
latok késedelmet nem szenvedtek, minőlfogva
gabánka a legjobb időben megjelenhet a vi-
lápiaczon.

Am a kereskedés még sem nyert lendü-
letet; sem kereslet, sem kínálat nem mu-
tatkozik.

Mi lehet ennek oka?
Azt mondják, hogy ez abban az egy-
szerű tényben léli magyarázatát, hogy a ke-
reskedővilág külföldön nincs tájékozva ara-
tásunk eredménye felől, s a magán, mint a
hivatalos tudósításokat megbizhatla-
noknak tartja.

És egyben igazuk lehet.
Más esztendőknben ilyenkor július elején
próba-csúlések feltűntették a megközelítő
eredményt, úgy a mennyiség, mint a minő-
ség tekintetében.

Ma a magán és hivatalos értesítések
egyebet nem bizonyítanak, minthogy az ara-
tás a rendes időben kezdetét vette, s az in-
dokolatlan hallgatagságból a kereskedővilág
azt a következtetést vonja ki, hogy idei ter-
mésünk kevés és silány lesz.

Van oka rá, hogy ezt higgye.

A ki emlékezik a folyó év lefolyt szá-
kaira, tudja, hogy szárazság volt, mikor esőre
volt szükség, s akkor esett, mikor nem kel-
lett volna. Rozsda mutatkozott sokfelé, sőt a
legutóbb június hóban beállott 11 napos or-
szágos esőzés alatt fellépett az mind — s
tudjuk, hogy ahol rozsda lepi el a vete-
ket, ott az aratás eredményében kimaradhatlan a
selejtőség, — mégis a gazdasági tudósítások
a rozsdáról vagy épen nem, vagy csak a
legutóbbi két héten, s akkor is úgy emlé-
keztek meg, mintha ennek a gabnatermés
minőségére semmiféle befolyása sem lenne.

A hivatalos tudósítások pedig a legvégső
napokban szölkzték róla, a mikor a magántu-
dósításokkal ellenszékleg sejtetni engedték,
hogy a termés silány lesz ezáltal.

Az elemi csapások szintén sok kárt tet-
tek mindenfelé; jégeső, felhőszakadás egyre
apasztották az aratás jó eredményét, s a ke-
reskedővilág — midőn ezeket mind tudta —
olvasta a legalább is jó közepes termésről
szölkzt tudósításokat; megdöbönt, rosszat sejt-
tet, s a magyar gazdaközönység világs ká-
rával, keresletével másfelé igyekezett, hol
magát biztosabban tájékozhatni hitte.

Ilyen körülmények között vagyunk ma
ithon is. Gazdánktól ha kérdezzük: mi ki-
lástást nyújt nekik az aratás, egyhangúlag
azt felelik: számlára jó lesz bizonyosan,
szemre nézve azonban még nem tudjuk.

Ez nagy hiba, minek okát szakértők a
gazdasági, tüzetesen az aratási tudósítások
megbizhatlanságában keresik.

S ebben van is valami.

A magántudósítások ellentétesek ren-
dszerint, az ellentétes érdekek folytán, a f. m.
magas miniszterium pedig egyedül a tudósi-

ditó társat veszítünk. Mert kit ne buzdítottál
volna te, a ki közeledben élt s látta törhe-
tlen munkakedvet, minden szép íránt
fogékony kedélyed és erős magyar hazafi-
ságot. Téged nem a születés eslegette tett
igaz magyarrá, hanem saját lelkedded.
Oly időben és helyen születve, midőn és a
hol a magyar szó — a panaszokdó költő
szavai szerint — ritka volt „mint a fehér
hólló“ — a mint eszmékedni kezdél, oly
tögyökeres magyar városokba mentél tanulni,
hol a magyar szó és szellem véreddé vált, —
véreddé, melynek lángoló lüktetését nem
birta meglassítani sem viselt hivatalok nyüge,
sem az idegen nagy város légköre, sem a
közállapotok zord ideje, sem az öreg kor
betegeskedése. Mindig s mindenütt ugyanaz
maradtál, „szemper idem“ szabad szellemű,
erős érzésű magyar író. Minden kötelességed
lelkismeretes teljesítet, de egyiket sem
oly helyre mint azt, a melyet saját honsze-
reted szabott eléd. S e mellett kedély em-
ber maradtál, lapok, könyvek, társaságok
és házi élet fűszere, ki szatirádba is meleg-
séget, emberszeretemet öntél s midőn koron-
kint a régibb irodalmi élet krónikása lettél,
példát nyújtál egyszersmind arra, hogy mint
lehet megóvni a szív melegségét, elevenségét,
a lélek fiatalágát. Elmédél, szivedél, pé-
ldáddal egyaránt hatva a fiatalabb nemzedé-
kre, te nem a könnyű feledés futó homok-
jába irtad nevedet; lényed, alakod a rokons-
zása és nagybecsülésé ezer meg ezer szá-
lával gyökerezett a mi szerető sziveinkben,
melyek emlékezni is fognak rád, a mi csak
dobogni bírnak. Valamint a betegség csak
igen nehezen birta megtörni a te testi örödet,

tások gyorsaságára helyezi a fősúlyt, ho-
lott kiválóképen a megbizhatóságra kel-
lene azt fektetni, s ezt a megbizható tudósi-
tást kellene gyorsan közzétenni.

Hanem hát ez eddig így volt, s a baj
fokozódnék, ha jövőre is így maradna.

Tudjuk, hogy a gazdasági tudósítások
megrostálása bajjal jár, de azt is tudjuk,
hogy az nem lehetetlen.

Egyelőre is ki merjük mondani, hogy
elérhető az a kir. közgazdasági előadók útján,
kik a környékbeli megbizható tudósítókat
kiszemelhetik, adatokkal elláthatják, s a
kormányánál ajánlatba hozzák.

Ha így berendezett gazdasági tudósító
lesznek a kormányának, aratás közepén nem
lesz többé az érdeklét kereskedővilág vakos-
kodni kénytelen, s kevés kiadáással óriási for-
galommal örvendezteteti meg a gazdaközön-
séget, vagy százezrekre rögő vesztésegektől
mentheti meg a kereskedővilágot, kik a meg-
bizhatlan tudósítások nyomán adtak és vettek
termést, lábón, látatlanban.

De hát tulajdonképen arról akartunk
beszélni, hogy milyennek a mi kilátásaink az
aratás eredményéhez?

Felelet: annyira ellentétesek a vélemé-
nyek, hogy határozatlan se a mennyiségre, se
a minőségre nem nyilatkozhatunk. Világos
és elfogadható tények nem állanak rendelkezé-
sünkre, azt azonban nem habozunk ki-
mondani, hogy a gyenge termés mellett sok-
kal több adat van, mint a jó közepes, vagy
jó termés mellett.

Adja isten, hogy csatlakozunk.

**A pest-pilis-solt-kiskunmegyei hivatalos
községi tanító-egylet közgyűlése.**

A nevezett tanító-egylet f. hó 8-án
tartotta meg ismét Kecskeméti évi rendes
közgyűlést, melynek lefolyását a következ-
zőkben közöljük az érdeklődő közönség tájé-
koztatására végett.

Az egyesület veterán elnöke válogatot
kifejezésekben gazdag beszédével nyitotta
meg az ülést, mely beszédnek egyes passu-
sai — a szónok ismert pathosával fűszerezve
— mélyen megrezgették a hallgató szívének
húrjait, különösen, midőn az Eötvös alap és
az orsz. tanítói árvaház ügyét esetelve, ezek
emberbaráti fölkarolását melegen óhajította.

Nevezetes tárgya volt az ülésnek az
iskolai persely-ügy, melyet az igazgató-vá-
lasztmány minden egyes iskolában kitűnteni
óhajit, hogy a gyermekek legyen alkalma
a jótékonyág érzelmét érezni, midőn fölles-
kesen krajezjárjót az árvek gyámoltásába végett
abba teheti. Annál is inkább fontos ezen
ügy, mely az árvaház az új perselyek ál-
tal egy állandó segélyforráshoz jut, a melyre
bizony szüksége van és lesz is. A tapasztá-
lás már is bizonyítja ez intézkedés életreva-
láságát.

A pénztáros fölülvizsgált számadásainak
helybenhagyása s az ő felmentése után
Páthy Károly referált az 1883. évi orsz.
képviseleti tanító gyűlésen történt dolgokról,
miből azon meggyőződést meríthették, misze-
rint az ily képviseleti gyűlés valóban hivatal
lesz Magyarország tanügyében nagymérvű
haladást indítani meg s a népnevelés ügyét
a kor színvonalára emelni fel.

Két értekezés vette ezután igénybe a
közgyűlést. Az egyik Gótsch
József úr a föld vizeiről, a másik pedig
Zajzon Dénes úr az érzelmeiről. Mind-

emlékezetteddel sem bánhatik el könnyen
az enyészto feledés. Nem haltál te meg mi-
nekünk, csak élni szüntél meg. Képed,
emléked velünk marad, ha szavadat nem is
hallhatjuk, kezeted nem is szoríthatjuk meg
többé! Isten veled! Elköltözött barátunk,
nagydiszú veteránunk! Isten veled, e siron
tál — a találkozásig!

Ezután Jókai Mór beszélt rögtönözve és
meghatottan, körülbelül a következőket
mondta:

„Te voltál az, a ki engem az életbe
előszörként bevezettél, bocsásd meg ha
én vagyok az, a ki az életből kikisélek.
Nem könnyebb szívvel állok koporsód felett,
mintha saját atyámtól búcsúznék el. Keves
is a mit mondok, de mélyen érzem. Hogy
mi voltál te, hogy mik voltak érdeméd,
kevesebben mondják, mint érzik. Egy nagy
család nevében a magyar irodalom nevében
búcsúztalak el. Te kezdted, mondhatni te
alkottad meg a szépirodalmi nagy családot,
a melynek most anyai tagja van. A kik
akkor körülted csoportosultunk, azok közül
csak alig néhányan jártunk a föld színét s
koporsód körül talán csak magam állok itt,
vagy talán könnyes szemem nem engedé lát-
nom a „tűzeke“t, a kik egy nagy irodalmi
korszakot jelöltek meg. Te most már jobban
látod őket, Isten vezérlejen hozzájuk. Isten
veled, nemokára találkoznunk.“

A koporsót ezután leboaszították a sírba,
mindenki utáná gördített egy egy hantot s a
koszorúk egy-egy emlékül letépett babérle-
velével s az elhunyt emlékével távozott a
temetőből.

kettő érdekesen és tanulságosan levén tartva,
elégge leköttették az érdeklődők figyelmét.

Végül pedig az egyesület alapszabály
módosításának letárgyalása után történt az
jövő orsz. képviseleti közgyűlésre küldendő
két képviselő megválasztása, a midőn irak
Páthy Károly és Bözörményi Mihály irak
választottak meg. Jelentéssel bírt e választás
annyiban, hogy a tanító-egyesület mintegy
megbecsülendő ama munkásságát, melyet
Páthy úr a múlt képviseleti közgyűlésen
kifejtett, s melynek — mondhatnánk — egész-
ségét adta áldozatul, őt még ellenzése da-
czára is újból megválasztotta.

Ezzel a közgyűlés végét érte volna, ha
Mádi Lajos úr (Ujpestről) egy indítványal
elő nem áll, melyben a jövő évi közgyűlés
helyül Ujpestet ajánlja. Indoklásában, mint
igen fontos érvet említé a jövő évi budapesti
orsz. kiállítás, melynek megtekintése minden
paedagogusra nézve kívánatos dolog volna.
Ez meg is tette a maga hatását, a mennyi-
ben a közgyűlés az indítványt egyhangúlag
el is fogadta.

Es csak most következett a záradék —
a szokásos bankette, mely az alkalommal a
Beretvás féle vendégelőben ugyan, de már az
új vendégelő közreműködésével záródott
be. Erről csak annyit mondunk, hogy mind
szellemi, mind anyagi tekintetben az előzők
mögött áll.

A kolera.

Újabb hírek a kolera aggasztó terjedé-
sét jelzik. Már a hivatalos táviratok is kény-
telenek elismerni, hogy a járvány Toulon és
Marseille városokon kívül immár Aixben is
szedi áldozatait. Alig lehet hát remélni,
hogy sikerülni fog még a bajt kisebb térre
lokalizálni. Hivatalosan meg nem erősített
hírek szerint már Németországban is fordul-
tak volna elő egyes koleracsetek.

Elterjed-e a kolera egész Európában?

Dr. Koch, a Toulonba küldött német
szakértő, mint jelentették, a kolera roha-
mos elterjedését jóslta hogy a minap,
kijelentve egyebek közt, hogy a járvány
biztosan el fog terjedni egész Euró-
pában.

Soyka, a birneves Pettenkofer tanítvá-
nya, a kolera terjedésének esélyéről követ-
kezőleg nyilatkozik:

Valóságos fatum, hogy a kolerának
Európában épen egy francia kikötőben kel-
let kiütni. A francziák két év óta folyton
vadjólgat Angliát, hogy a vesztégar intézke-
désék mellözése által, melyekben a francia
orvosok a kolera terjedésének egyedül biztos
akadályát látják, a kolera terjedését előmozdi-
tadják. A geni egészségügyi kongresszuson,
mely két évvel ezelőtt tartatott, Fauvel azt
állította, hogy a vesztégar biztosítókat ké-
pez a kolera terjedése ellen és ha a kolera
mindennek dacára terjed, ebből nem az kö-
vetkezik, hogy a vesztégar hasznatlan ren-
dszabály, hanem az, hogy a vesztégar ott,
hol a kolera tovább terjed, rosszul kezelte-
tik. Ugyanó van az, ki a franczia orvosi
akadémiában röszletesen kijelölte azon helye-
ket, melyeken át a kolera Európába betör-
het. Számos város sorolt fel a földközi ten-
ger partján; csak Franciaország kikötőit
veszi védelme alá, azt állítván, hogy a fran-
cziá kikötőiben fennálló intézkedések a ko-
lera behurcolását megakadályozzák. Mint
hogy azonban a kolera Toulonban tört ki,
eből vagy az következik, hogy a vesztégar
intézkedések egészen hasznatlanok, vagy
hogy a vesztégar Franciaországban is nem
kellőleg kezeltek. A dolog azonban valszí-
nűleg úgy áll, hogy a koleraméreg nem
az időn hurezoltatott be, hanem, mint
erre a járványok történetében sok példa van,
Toulonban már tavaly őszszel bevité-
tetett és ott a télén át kifejlődén, hatá-
sát csak a meleg időjárás beálltával kezdte
éreztetni.

Dr. Koch fentéizedt nyilatkozata ellen
igen élesen kel ki a „Presse“-ben egy szak-
értő, ki ezeket írja: „Tudományosan alapon
ilyen jóslatot nem lehet mondani, annyit ér
az, mint az időjósok beszéde. Cézárszerűbb
volna a kormányokat arra figyelmeztetni,
hogy még nem tetették meg minden
intézkedést, mely a touloni és marseillei
járvány elterjedését gátolhatná. Ama régió
lakói menekülnek és talán magukkal hur-
colják a kolera csirját. Nem volna-e aján-
latos a kolerasujtott vidéket addig, míg
oly csekély terület képez, cordon által
elzárni? Ez az elzárás talán jobban nyu-
gatta volna meg Európát, mint minden jóslat
és mint a baj elkitölkölása.“

Dr. Koch azt is kijelentette, hogy a
málhaszállítás veszélytelen. Erre a ne-
vezett szakértő a következőket jegyzi meg:
Mint hogy kétségtelen, hogy a kolerát ter-
jesztetheti olyan fehérmű, mely kolerabeteg
vett, föl lehet tenünn azt is, hogy ilyen
fehérmű könnyen lehet a málhában. De a
mint a fehérműn, úgy másféle ruhadarab-
ban is lehet ragályt terjesztő anyag, ha azt
kolerabeteg viselte.

Dr. Koch nyilatkozataiban az az irány-
adó, hogy ő a kolera okát fölfedezte, s
hogy ez az ok ott nem létezhetik, a hol ő
azt nem találta. Koch véleménye azonban
mindéig bebizonyítva nincs, tisztán az ő
egényi véleményét képezi, mely igaz lehet.
Európa lakossága azonban nem bízhatja éle-
tét, mindenét be nem bizonyított véleményre.
Meg kell tenni minden óvó-rendszerült ép-
ügy, mintha Dr. Koch egyáltalán nem nyilat-
kozott volna. Különbö pedig szükséges
hangsúlyozni, hogy az a rendszer, mely sze-
rint dr. Koch fölfedezésére ríjtott, még mi-
dig nincs a nyilvánosságra hozva. Kiváló tu-
dósok pedig, ha valami vivmányal dice-
kedhetnek, nem szokták eltökölni azt sem,
hogy annak igazságtát mi módon ellenőrizték.
A ki ezt tudat nem adja, az nem igényel-
heti, hogy az európai államok kormányai
ővé intézkedéseiket az ő ellenőrzetlen fölfé-
dezéseikhez szabják.

Városunkban is megtétték az óvinté-
kedések. Egyelőre közöljük a város lakossá-
gához intézett felhívást, mely így szól:

A város lakossághoz.

Franciaország Toulon nevű városában,
a legutóbb vett hírek szerint egyéb vidékei
is felmerült koleracsetek alkalmából, az ország
kormányára rendelti orton a szükséges óvinté-
kedések megtételére hivta fel a város hatóságát,
s folyó évi június 25-én 37,061, e hó 2-án
pedig 38,372. szám alatt költ belügyminisz-
teri rendelettel köteleességét tette, hogy a
veszély elhárítása czéljából, a netán idáig is
eljutandó kór előlhatására szolgáló eljárás
már most vegye lelkiismeretesen fogatba.

Ezen magas rendeletk folytán, azon
köteleességértől is áthatva, melylyel a vá-
ros előjárósága a lakosság jóléte iránt tör-
ziki, szükségesnek látjuk már most a közö-
séget figyelmeztetni:

1. A köztisztaság fenntartása úgy köz-, mint
magán lakóhelyeken, a legcélszerűbb rendszá-
bilyának bizonyulván, a vendéglők, kormcsák,
szállodák, vaspályaudvarok, kaszárnyák, vá-
rosháza és iskolák szellőztetésére és folytonos
tisztántartására nézve, valamint az ilyen helye-
ken levő pözögödrök, árnyékszékek, esator-
nák kielégítő és naponként pontosan eszköz-
lendő fertőtlenítésére iránt, a megfelelő külön
intézkedések megtételére, — ez orton a lakos-
ság felhívatik, hogy a lakóházak szellőzteté-
séről és udvarok tisztántartásáról, az ezek-
ben találtató pözögödrök, árnyékszékek fer-
tőtlenítéséről, a szemét- és trágyadombok
elhordásáról gondoskodni annyival inkább tartsa
elengedhetlen kötelességének, mert mulasztás
esetén ellene a törvény szigorja kérielhet-
lenül fog alkalmazásba vétetni.

A pözögödrök, árnyékszékek, trágya-
göczül szolgáló mlyedések fertőtlenítésére
vágóliczdattal legelőszóban eszközölhető
levén, meg van téve az intézkedés, hogy a
lakosok ilyennel magukat bármelyik fűszer-
kereskedésben szokott olesó árért elláthassák.

3. Az élelmiszerek jósa, egészséges
tápanyagok élvezése járványos időben kivált-
éppen kívánatos lévén, hogy a lakosság kifő-
gatalan tészterekhez juthasson, a piaci rend-
örög a legéberebb felvigyázatra utasított.
Állott hús, romlott hal, éretlen gyümölcs,
vízzel vagy egyéb idegen anyagokkal kevert
tej, nemkülönben beteg vagy ebulott állat-
ok, aprómarhák húsának piaczra vitele és
árulása a legszigorúbb büntetés alá esik, s
a rendörög ilyenek árulásának nemcsak meg-
akadályozására, de haladéktalan elkobzására,
megsemmisítésére s a tetten kapott kihágást
elkövető egyének megfenyítésére végteti beál-
lítására utasítva van.

4. A kolera-betegségnek a meghúlések,
átázások, étrendi kihágások, minők az étel-
ben, itálbani dobózás, tisztátalan víz élve-
zése, ha nem is okozója, mindenesetre elő-
segítője lévén, ezektől ovakodni mindenki-
nek saját maga és embertársai iránti köte-
lessége.

5. Hogy a lakosság szükségtelen rémű-
lésbe, vagy csak ártalmas izgalomba se haj-
tassék, nagyon kívánatos, hogy a kolerához
hasonló betegségek jeleit mutató minden be-
tegülések, fel nem tűnő módon, följelentse-
nenek, s az ily betegék év úton, vagy egyéb-
ként orvosi ápolásban részesíttessenek.

6. Járvány-kerületek, járvány-bizottsá-
gok egyelőre alakítva nincsenek ugyan, s
remélhető, hogy ezekre szükség sem leszen,
annál fogva minden bejelentés, mely a kolera-
betegségre, az az elleni óvintézkedésekre,
ezek megsértésére, vagy elhanyagolására vo-
natkozik, egyelőre a rendörkapitányságnál
lesz bejelentendő. Végre,
hogy a jelen felhívásban foglaltak érvé-
nyesüljenek, az elrendelt intézkedések pe-
dig úgy által, kiket az illet, pontosan keresz-
tílvítessenek, a rendörkapitányság ügyel
akképen, hogy a város tizedeseinek, a gyalo-
g és lovas rendörögnek, rendbiztosoknak
stb. szigorú kötelességüké tettetett, hogy a
közterek, utcák és esatornák, valamint
egyes magán lakóházak és udvartelkek mi-
kép foganatosított tisztán tartása felől maguk-
nak naponként meggyőződést szereverjen, —
följelentéseiket, a felelősség mellett felgye-
letre kirendelt tisztviselőknél pontosan meg-

tegyék, a kihágásban találtak érdekében kíméletet, vagy épen személyválogatást ne gyakoroljanak.

Kecskemét, 1884. július 10-én.

A városi rendőrkapitányság:

Bodórd Sándor, Hajagos Illés, jegyző, főkapitány.

A legújabb kolera-hírek a következők:

Páris, júl. 11. (Az „Egyetértés” tudósításának távirata.) Marselleiben ma reggeltől délig huszoneket haltak meg koleraiban. Toulonban a tengerész-kórházban 130 kolera-beteg fekszik. A touloni népkönya naponként 250 kilogramm húst, s 150 liter bort oszt ki ingyen. A július 14-iki nemzeti ünnep programjában meg fog tartatni.

Toulon, júl. 11. (Az „Egyetértés” távirata.) A betegségek állása itt a következő: A polgári kórházban 6 új megbetegedés, 6 halott, kezelés alatt 14. A tengerészi kórházban: 1 beteg, kezelés alatt 19, haláleset nincs. A St. Mandrierben: megbetegedett 6, halálozás 2, fölgógyultan elbocsátott 10, kezelés alatt van 104. Az előbbi napokhoz képest tehát javulás észlelhető.

Marsaille, júl. 11. (Az „Egyetértés” tudósításának távirata.) Koch tanár mai előadásán valamennyi itt tartzkodó orvosi tekintély jelen volt. Koch tanár németül beszélt. Előadását Riech tanár lefordította a hallgatóknak francziára. Az itteni orvosok kedvezőtlenül nyilatkoznak Koch személyiségéről. Kanakodnak, hogy magzatartása merev. A panaszoknális nőttön-nő. Tegnapról ma estig 59 egyén halt meg koleraiban.

Páris, júl. 11. A „Français” szerint Párisban, a Saints-Péres-útcában kolera haláleset fordult elő.

A kecskeméti zenéde.

Minden okeszerű intézmény a maga belső szükségességében keresi és találja föl létezésének jogosultságát. Midőn Szabados Géza zeneigazgató a maga konzervatóriumát 10 hónap előtt létrehívta, sokan mosolyogtak vállalatának regényes volta fölött, mert nem hitték, hogy városunk nevelő dajkája legyen egy magasabb igényeket is kielégítő, rendszeres zeneiskolának, — de az akkori kétkedő mosoly ma már a megelégedés mosolyává idomult át, a kifejezőmód bár ugyanaz, de indító oka különböző; mert belátták egy ilyen intézmény szükséges voltát, az tagadhatatlan, de létesítésébe belevágni nem mertek volna, pedig a legszebb diadalok szülő-oka a biforság nemcsak az anyagi, de a szellemi téren is, természetesen nem öntudatos tervek nélkül.

Szabados Géza zeneigazgatót az a gondolat vezérelte, hogy ha áldozattal kell is megpótolnia, de Kecskemét szab. kir. város, mely a hazában lakosság létszámra nézve 7-ik, bűn nélkül nem maradhat már el e tekintetben sem előre törekvő egyéb városainktól. De ha ez az opportunizmus elv nem lebeg is vala szeméi előtt, még azon esetben is megérdemli a zene, a szépművészetek e bájos királynője, hogy legyen fölléltva a részére templom, hol a műzsiák e hozzájuk méltó módon tiszteletet nyerjenek. A klasszikus ó-kor műzsiái bár a gyermekked, naiv világnézetük emberkebel képzelmenek szűlötté, de hű kifejezői annak a lelki szükségletnek, mely szerint a szív a maga nemes érzelmeinek dal- és zenében fönnkelt módon törekszik kifejezészt adni.

Június 30-án délután tartotta a konzervatórium a maga nyilvános vizsgálatát a zeneelmélet- és gyakorlatból, valamint közvetlen után zárónpépelt, melyen a rossz idő daczára is olyan előkelő és szép számú közönség, a zeneművészet lelkes barátja, jelent meg, hogy az intézetnek különben tágas helyiségei ilyen diszalkomura szűkeknak bizonyultak be. Az előadásra kizemelt dombok és operaszínek a klasszikus zene virágaiból tapintat- és izléses voltak választva, a növendékek játéká pedig olyan precíz, olyan meglepő technikára vall, hogy az intézet egykönyvében közzétett érdemsorozatok szinte szigorúnak tűnik föl, mert ott a kitűnő és jeles jegyeket nem épen bőven látjuk kiosztva. Bizonyossá ez annak, hogy a vezetők öntudatos és avatott kezeiben van az igazgató a maga intézete jövőjének valódi érdekét szem előtt tartva, nem reklammal, hanem eredményrel kíván hódítani, miért is növendékeivel szemben méltó igényeket támaszt és köztük csak azoknak nyújtja az elismerés olajját jutalmul, kik azt tehetségek és szorgalmukkal teljes mértékben vitták ki.

Megérdemli tehát az intézet közönségünk és a szülők részéről az osztatlan bizalmat; mert a kecskeméti zenéde nem fejlődő esemény már, hanem megizmosodott árnyas fa, melynek gazdag lombkoronája alatt hozzá méltó tartzkodási helyet nyert a zeneművészet örökifjú műzsiája. *Milóvárt.*

IRODALOM.

Fokról fokra halad az általános érdeklődés azon kiváló irodalmi szemle iránt, melyet Fekete József és Hevesi József szerkesztenek. De a fokról fokra emelkedik maga a szemle is, mely a saját egyhangú ítélete szerint pazarul van kiállítva és a legelőkelőbb helyet foglalja el az irodalomban. És valóban a „Magyar Salon” úgy irodalmi, mint művészi tekintetben olyan magas nívóan áll, hogy annak egyetlen művelt magyar családból sem volna szabad hiányoznia. A mi csak kitűnőség van a magyar irodalomban és művészetben, azt a Magyar Salonnak sikerült maga köré csoportosítani úgy, hogy a Magyar Salon a legelső rangú külföldi nevéikkel is bátran kiállja a versenyt. Különösen élénkíti a füzeteit, hogy a szerkesztők a hasznos és élvezetes olvasmányok mellett a mulatságosról és szórakoztatóról sem feledkeznek meg és „Egyveleg” cz. rovatban egész sora a tarka és mulatságos apróságoknak található föl. A 3-ik füzete, mely július 1-én jelent meg, még fölléltja az első füzeteit úgy a tartalom gazdagsága, mint a kiállítás pompája által. Különösen ki kell emelnünk az egyes illusztrációkat, melyekkel a szerkesztők minden közleményt és cikket díszítettek saját rajzokjuk által. A tartalom oly gazdag, hogy azt lehetetlen fölörölnünk. Legyen elég fölmentünk, hogy közlemények vannak benne: Jókai Móról, Agai Adolfról, Katona Józsefől (a Bank bán szerzőjének egy teljesen ismeretlen színműve), Daudet Alfonzról (gyönyörű novelle), Abányi Emilről, Endrődi Sándoról, Reviczky Gyuláról, Adorján Sándoról, Kürthy Emilről (látogatás Helvey Lauránál), Kóroda Pálról, Gabányi Árpádról, (a szerző saját illusztrációival), dr. Dubaytól, dr. Sztérynyitől stb. stb. Különösen fölívjuk a figyelmet az „Egyveleg” rovatra, mely teli van mulatságos apróságokkal. A képek legjobb névű festőinktől erednek. Különösen kiemeljük Mesterházy Kálmán egy gyönyörű hangulattjes rajzát és a Margit-szigetet ábrázoló s szelvényes képét. A Magyar Salon előzetési ára negyedeve 1 ft 75 kr. — Az előzetési pénz a Magyar Salon kiadóihozvalához (Budapest, kerpesi-út 13. sz.) küldendő. — Lapunk művelt olvasói bizonyára sietni fognak megszerezni a magyar irodalom e díszét.

Vörösmarty összes munkáiból Gyulai Pál szerkesztésében, Mészner Vilmos kiadásában megjelent az előzőkhöz hasonló címmel a 7. és 8. füzete. Ezzel befejeztett az első kötet s már a 7. füzeteben a második is kezdetét veszi. A kiadó úgy osztotta be a nyomott leveket, hogy a jelen füzetekhez is csatolta Gyulai Pál nagyérdemű magyarázatát, melyek az első kötetben levő költeményekre vonatkoznak s folytatni fogja azokat a következő füzetekben is. Ezzel eléri azt, hogy az időközben olvasók sem akadályoztatnak meg a nagy mű élvezetében. Az első kötet magyarázó jegyzeteinek befejeztelét egyidejűleg fog a füzetekhez csatolnati Gyulai Pál tollából a nagy költő kimerítő és méltó életrajza, nemkülönbön pompásan sikerült arcképe. (Egy füzete ára 35 kr. Megrendelendő a kiadónál s minden könyvkereskedésben. Megemlítjük egyúttal, hogy a pompás műhoz az izléses könyvtárak már szintén munkában vannak).

A „Magyar Háziasszony”. Az e cím alatt Budapest megjelölt háztartási, gazdasági és szép-irodalmi hetilapnak, mely a magyar gazdaszozonyok országos együletének hivatalos közlönyé, — előzetési ára egy évre 6 ft, két évre 3 ft, negyed évre 1 ft 80 kr. Előfizetheti legzélszerűben postautalvány által a „Magyar Háziasszony” kiadóhivatalhoz Budapestben, vácsi körút 20. — Mutatványszámok ingyen küldetnek mindazoknak, kik a kiadóhivatalhoz ezekert — legzélszerűben levelező-lappal — fordulnak.

A magyar zene kedvelőinek figyelmébe! A „Magyar Dal-Album” című egytetemes magyar népdalgyűjtemény V. kötetéből most jelent meg a 7. füzet a 911—940. számú, következő dallamokkal: 1) Látám én már beborulva az eget. 2) Láttál-e oly jeget, melyben meleg legyen? 3) Lefeküdtem, de csak alig, alig! 4) Lehajlott a darutollam. 5) Lehullott a nap aranyugrára. 6) Lelkem-babám, mért kinzol úgy...? 7) Lesz még cigány-lakodalom. 8) Letették már szeretetét a sírba. 9) Maradj világ csak magadnak. 10) Meghalok én Füzerért. 11) Megígérte a rózsám... 12) Megunt engem az én rózsám szeretni. 13) Meg a gőzös Kikindára. 14) Messze úszik, messze vágyik a felhő. 15) Mikor én kis piaci gyermek voltam. 16) Mi van innen távol? — A Tisza. 17) Most jöttem Aradról. 18) Mura partján egy kis leány. 19) Muskatlyai fűrt, czukor alma. 20) Nem jó nekem a fonóba járni. A teljes gyűjtemény, vagyis a zongorára alkalmazott 1000 magyar népdal ára egytűtve 7 ft 80 kr. A f. évi ötödik évfolyam, vagyis a 801—1000-ik számú dallamok előfizetése: 1 ft 80 kr.; 5 hóra 5 füzetre, 100 dallammal) 60 kr.; egy-egy füzet ára (20 dallammal) 25 kr. — Előfizetők postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalhoz Győrbe intézendők.

UJDONSÁGOK.

— A piaci rendőrség a kolera-hírek folytán, kettőzött óberséggel teljesíti kötelességét, s nincs nap, hogy az élelmiszerek fölött beható vizsgálatot ne tartson. Sok baj van a nyelves teljesítőkkel, kik, mintha megannyi természetűds lenne, magyarázzák a főorvosnak, melyik tej miért viznyós, a másik pedig miért nem? Ugyanígyen bőbeszédű találkozik a húsárusok között is, csak a szegény gyümölcsökök néznek siránkozva íres kosaraikra, hogy miből éljenek, ha az ep-

ret és csenevész Szt. Iván-almát nem engedik meg nekik árulni. Az élelmiszerek jósága feletti eme felügyelet szemmel látható jó hatással van a közönségre, csak néha szől meg egy-egy cigányasszony: „hát kirom állásan mi hová legyünk, há már nekink váló libát nem szabad árulni?”

— A törv.-h. bizottság közutódomás szerint e hó 9-én a II-ik kerület két tagot választott. Az antisemita jelöltek, a mételey gőzpontjában, elenyésző eskély szavazatot kaptak, míg a szabadelvű és függetlenek szövetkezett párt jelöltjei, névszerint Sághi Mihály és Domán György, nagy többséggel lőnek beválasztva. Szegény K. S. orvos sebész szűlése, de hamar elhagyhatták vitéz katonái!

— Mint halljuk, a jótékony nöegylet a jövő augusztus hó folyamán, a gyermekmenház felállítás költségeinek fedezésére, a műkertben több napig tartó bazárt, s ugyanakkor nagy népnünnepet rendez.

— A közterek és csatornák tisztántartásával, a mult hétfő óta, 70 ember kettőzött szorgalommal burglókodik, a lakosság pedig felhívást kapott, hogy saját háza környékét folyást tisztán tartassa. A tizedesek és rendőrök állásukat való megfosztás terhe mellett kötelesek bejelenteni, minden a köztisztaság ellen észrevett kihágást mely szigorúan büntetetik. Ezen kihágások közé van sorozva, ha egyes lakosok udvaraikban a megengedett számon túl sertéseket hizlalnak, annyival inkább, mert a fenyegető járvány elkerülhetése iránti tekintetből, ez irányban is halasztó intézkedés fog megfettetni.

— Hangverseny. A helybeli dalárda a miskolczi út költségeinek fedezésére, a műkedvelők zenekara közreműködésével, f. hó 27-én hangversenyt rendez. A nagyműrdő pártlósra méltó hangversenyről még bővebben is fogunk szólni.

— Szerencsétlenség. Lakó Pál fia Sándor 12 éves realitanodai tanuló f. hó 5-ik-én több barátjával a Székőba ment ki fürödni, ott azonban vigyázatlanul kelleltél bejebb hatolt be, hol a víz elnyelte, s daczára több mentési kísérletnek — a vízbe fullt.

— Kolera elleni házi gyógyszer, mely már több járvány alkalmával igen jónak bizonyult, következőképp készítenőd: Végly 1 liter tiszta törkölypálinkkát, 1/2 liter rozszot és 35 gramm kámfort. A rozszot kávészertlen pörköld meg, öntsd reá a pálinkát s tedd bele a kámfort, — így elkészítve tedd ki a napra érlelést végezté legalább is 3 napig, melyből a görés jelentkezés esetén azonnal vegy be egy pálinkapohárral s lefeküdvén, jó melegen le kell takarodni izzadás végett. Ezen recept felében is alkalmazható, az adag is — mely egy felnőtt számára való — a beteg korához képest kisebbíthető.

— Öngyilkosság. Viola János nős, kiattimunkás 60 éves gyogyíthatlan (rák) baja miatt elkeseredésében folyó hó 9-én magát felakasztotta.

— A rendőrség figyelmébe. Deutsch Mór és fia borkereskedő czégnék az V. t. Szelemenis-útcza 5. sz. alatti házában egy borkraktára van, ahol friss és nyers borkét szokott szárítani, úgy hogy az ennek fölöttén támadt undorító büz következtében valósággal nem lehet a házában megmaradni. A mai koleras világban nagy szőlgálatot tenne a rendőrség a közegészségnek, ha a Szelemenis-útczát e fertőző büztől és valóságos járványfészektől megszabadítaná.

— Hüllen tanocsz. Ábel György 15 éves szabóipar-tanoncz mestere Tóth Sándor megkároztatásával egy új-kecskei lakostól ruhák ára fejében 10 frtot felvett s azt elmulattá, ugyancsak gyanusítattik nevezett tanoncz több ruhásvétel eltolvajásával. Átadott a törvénysek fenyeitő osztályának.

— Öngyilkosság. Egy szegény szőlőtűt ember: Détári József 62 éves szőlőlakos, elkeseredve nyomorult sorsa felett, f. hó 6-ikán magát fölbéltette.

— Tettentért betörő. Vélinger Mária irsai illetőségű nő f. hó 3-ikán d. u. 3 órakor Zsidai Juliánna 3. tized 26. sz. házába, idegen kulcs segítségével behatolt, azonban tettent éretvén, elfogattott s a rendőrségre kísértett.

— Lopás. Szalai Antal juhászolt a napokban egy bárányt tolvajoltattott el, mit maga nyomozván, sikerült neki a tolvajt Bogrács Hajagos János juhászbotjár személyében feltalálni.

— A budapesti állami közép ipartanoda igazgatósága felhívja mindazon szőlőket és gyámokat, a kik gyermekeiket a jövő tanévre a közép-ipartanodába kívánják adni, hogy azokat az általuk választandó szakhoz tartozó valamely műhelyben vagy gyárban, az építészeti szakra készülődtek pedig építkezésnél helyezétek a nyári szőnidőre, mert ezután a felvételnél a gyakorlati előképzettés is mind szigorúban megköváltatik. Azon tanulóik, a kik valamelyik középiskola negyedik osztályának bevégezése után lépnek a közép-ipartanodába, jogosítva vannak az egyéves önkénytségre.

— Kitűntetés Calcuttában, hol deczembertől áprilisig nemzetközi kiállítás tartott, melyen a „Kronoldri savanyúkút” Stefania Koronaherezegnő forrás a legmagasabb kitűn-

tetésben részesült; ugyanis az első elismerési oklevél és arany-éremmel tüntettetett ki. A Kronoldri ezen főlagos kitűntetésre tanakodik kitűnő tolváról, mely tudvalevőleg a hivatalos vegyelemzés szerint az hoi alkalikus savanyú vizek között az első helyet foglalja el. Egyszersmind a Kronoldri kőtvállalat ezen kitűntetésben szorgalmának elismerését látvány, mely segítette a Kronoldri néhány év lefolyása alatt Osztrák-Magyarországban elismerésre juttatni, valamint a világ minden részében kelendőségét biztosítani.

— Meghaltak f. hó 4-ikétől 10-ikéig: 4-ikén: Balogh József fia Sándor, 3 hónapos, sorvadás; Hajagos János halvaszűltette fia; Bücskei Zuzsánna öz. Biró Mihályé, 77 éves, végegyengülés. 5-ikén: Balogh József fia Béla, 3 hónapos, sorvadás; Keresztes László fia Péter, 5 hónapos, idétlenség; Nagy Eva törvénytelen leánya Juliánna, 3 hónapos, görés; Kis Antal leánya Teréz, 7 napos, idétlenség; Szabó József leánya Erzsébet, 2 hetes, idétlenség; S. Bakos János leánya Ilona, 3 hetes, idétlenség; Hatvani Rozália öz. Nagy Józsefé, 79 éves, végegyengülés; Lakó Pál fia Sándor, 12 éves, vízbe fullás. 6-ikán: néhai Pandó György leánya Erzsébet, 6 hónapos, idétlenség; Szelei Imre fia Pál, 1 hónapos, görés; Détári József 62 éves, önlövés. 7-ikén: Laczi Pál leánya Ilona, 1 hónapos, idétlenség; Kovács János fia János, 5 hónapos, görés; Lakatos Zsófia K. Szabó Istvánné, 76 éves, végegyengülés; Hajnal Terézia öz. Kovács Károlyné, 62 éves, tüdővízenőd. 8-ikán: Nagy János nős hivataloslag, 42 éves, gümőkór; Katona József leánya Karolin, 6 hónapos, sorvadás; Nagy Mihály fia Mihály, 4 hónapos, idétlenség; Kocsis József leánya Erzsébet, 9 hónapos, behűrűt. 9-ikén: Csósz Gábor leánya Erzsébet, 6 hónapos, görés; Szabó Gergely leánya Juliánna, 3 éves, behűrűt; Kósa Antal leánya Rozália, 5 hónapos, behűrűt; Viola János nős kézimunkás, 60 éves, önkasztás. 10-ikén: Jani Mihály nős napzámos, 52 éves, tüdőböl.

Ü Z L E T.

Sertésvásári jelentés

az első magyar sertésbízalás és kölcsönölésű részvényirtásulatnak.

Budapest-Kőbánya, állás 11.

Heti átlagárak: magyar vál. árú 280—320 krt. nehéz 53—53 1/2 kr., 180—270 krt. nehéz 53 1/2—54 kr.; öreg 300 krt. tölí — kr.; vidéki sertés 52 1/2, 53 krt. Transziban: szerbiai 51 1/2—53 krt., romániai 51—51 1/2 krt. tiszta kilogrammonként.

Helyi állomány: július 4. maradt 102,886 db.

Felhajítás: alvídőkről kövér „ 1050 db.

„ sovány „ „ „	„
Szerbiából „ „	1146 „
Romániából „ „	678 „
m. államvasittal kövér	3292 „
„ „ „ „	190 „
vidéki „ „	„
Délménországi „ „	„
Budai vámkonál	35 „ 6,391 „
	103,277 db.

Elhajítás: Felvidékre „ „	278 db.
Bécsbe (m. h. 224 db.)	2702 „
Csehországba „ „	410 „
Bodenbachon át „ „	„
Ruttán át „ „	525 „
Galattha, Silheim és Oberbergen át „ „	„
Budapesti fogyasztás	2921 „
Keltelki „ „	500 „
Délménországi „ „	„
Kőbányai szalmások	„
Magyar államvasittal	17 „ 7,353 „
Marad állomány:	101,924 db.

Piaci árjegyzék.

Tiszta búza métermázsánként	8,60 krt. 9.— krig.
Készér „	7,50 „ 7,80 „
Rozs „	7,50 „ 7,60 „
Arpa „	7,40 „ 7,60 „
Zab „	8.— „ 8,10 „
Tengeri „	6,80 „ 6,90 „
Kóles „	8,50 „ 8,75 „
Krumpli „	3.— „ 3,10 „
Széna „	2.— „ 2,10 „
Szalma „	1.— „ 1,10 „

Vasúti menetrend.

Budapest és Bécs irányában:	
Gyorsvonat hajnalban	4 óra 57 perc.
„ hajnalban	4 „ 23 „
Személyvonat délután	4 „ 10 „
„ délután	4 „ 42 „
Omnibusvonat reggel	8 „ 42 „
Félagyhas és Szeged irányában:	
Gyorsvonat éjjel	12 óra 14 perc.
„ reggel	10 „ 43 „
Személyvonat este	9 „ 52 „
Omnibusvonat este	6 „ 48 „

Kimutatás a kecskeméti kereskedelmi iparhiteletintézet és népkban június hav forgalmáról.

Bevétel:	
Pénztárállás május 31-én	24,430 trt. 68 kr.
Válto visszafizetésből	254,877 „ 86 „
Folyamalmak után	37,190 „ 99 „
Telítvények után	131,562 „ — „
Kamatok	5,367 „ 16 „
Díjak	329 „ 99 „
Késedelmi kamatok	145 „ 60 „
Átírási díjak	4 „ — „
Nyugdíj-alap számára	18 „ 19 „
	453,996 ft. 47 kr.

